

Nr 473

Av herrar **Edström** och **Nygren**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 36, med förslag till förordning om investeringsavgift för år 1955, m. m.*

I sin motivering till förslaget om investeringsavgift uppehåller sig departementschefen huvudsakligen vid nödvändigheten att förhindra en ökning av företagens och de enskilda människornas investeringsvilja. Avgiften har även utformats på ett sådant sätt att endast investeringarna på den enskilda sektorn skall drabbas därav. Kommunernas investeringar är helt undantagna från avgiftsbeläggning. Detta undantag för kommunerna ter sig besynnerligt, bl. a. med hänsyn till departementschefens uppfattning om att det är den totala efterfrågeökningen som utgör en fara för den samhällsekonomiska stabiliteten och icke endast den efterfrågan som kan hänföras till företagens verksamhetsområde. Än mer egendomligt blir intrycket när det visar sig att departementschefen i statsverkspropositionens finansplan uttalat allvarliga farhågor för de synnerligen starka expansionstendenser, som visat sig beträffande de kommunala investeringarna. Han anför därvid att kommunernas investeringsvolym under 1954 växte med 13 % jämfört med 7 % för staten och att för innevarande år kommunernas budget och investeringsplaner uppvisat en fortsatt kraftig stegring. De anmälda kommunala investeringsplanerna har vidare gått upp med inte mindre än 20 %. Med hänsyn till att den starka kommunala utgiftsstegringen underbygges av en mycket hög likviditet — enligt senaste uppgifter uppgår kommunernas sammanlagda banktillgodohavanden till 1,7 miljarder kronor — ansåg departementschefen det finnas anledning till en viss försiktighet vid bedömningen av kommunernas behov att anlita kreditmarknaden.

Några speciella åtgärder för att förhindra denna kommunala investeringsexpansion diskuterades ej, utan departementschefen framhöll blott att det vore ett samhällligt intresse för kommunerna att i sin förvaltning beakta det inflytande de utövar på den allmänna ekonomiska utvecklingen i landet och det ansvar de delar med statsmakterna för att vidhålla prisstabilitet och samhällsekonomisk balans.

När förslag nu framlagts om införande av en investeringsavgift, borde den naturliga konklusionen av departementschefens resonemang i finansplanen ha varit att även kommunernas investeringsverksamhet skulle avgiftsbeläggas. Genom att tvinga dessa att erlägga investeringsavgift skulle

man i varje fall nå samma dämpande effekt på de kommunala investeringarna som man väntar sig kunna nå i avseende på företagens investeringar. En inskränkning av de kommunala investeringarna skulle ej heller i nämnvärd grad komma att medföra någon rubbning av produktionen.

Även den synpunkten att en avgiftsbeläggning för kommunerna skulle åstadkomma likställighet mellan kommunala och enskilda företag inom samma verksamhetsområde motiverar i och för sig en utsträckning av en eventuell investeringsavgift.

Några tekniska hinder för att påbygga Kungl. Maj:ts förslag till förordning om investeringsavgift, så att den jämväl komme att omfatta de kommunala investeringarna, föreligger icke. Avgiftsskyldigheten kan således utformas helt fristående från skattskyldigheten till statlig inkomstkatt, och kommunerna kan åläggas avgiva särskild deklaration till ledning för taxering till investeringsavgift.

I och för sig anser vi, som anföres i andra i dag framlagda motioner, att Kungl. Maj:ts förslag om införande av en investeringsavgift bör avslås. För den händelse det framlagda avslagsyrkandet icke skulle vinna riksdagens bifall, synes oss något undantag från förordningens tillämpning icke böra givas för kommunala investeringar. I likhet med vad som gäller beträffande de privata investeringarna bör dock därvid investeringar för bostadsbyggande undantagas.

På grund av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte, därest Kungl. Maj:ts proposition nr 36 med förslag till förordning om investeringsavgift i princip skulle vinna riksdagens bifall, besluta att även av kommun gjorda investeringar skall vara underkastade investeringsavgift, såvitt ej fråga är om bostadsbyggande, samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta härför erforderliga ändringar i Kungl. Maj:ts lagtextförslag.

Stockholm den 29 januari 1955

Walter Edström

Erik Nygren